

ВИСНОВОК

Міністерства юстиції України

**за результатами правової експертизи проєкту Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні види палива»
у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративні послуги»**

**Загальна підсумкова оцінка: відповідний із зауваженнями щодо
недотримання вимог нормопроектувальної техніки.**

Розробник

Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України.

Правові підстави схвалення акта

Стаття 93 Конституції України, згідно з якою право законодавчої ініціативи у Верховній Раді України належить, зокрема, Кабінету Міністрів України.

Антикорупційна експертиза

У проєкті Закону відсутні корупційні фактори.

**Оцінка відповідності проєкту акта законодавства Конституції та законам
України, іншим актам законодавства**

Відповідний (чек-лист 1).

Висновок щодо відповідності положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини додається.

**Оцінка відповідності проєкту акта законодавства принципу недискримінації
(антидискримінаційна експертиза)**

Відповідний (чек-лист 2).

**Оцінка відповідності проєкту акта законодавства вимогам
нормопроектувальної техніки**

Невідповідний (чек-лист 3).

**Оцінка відповідності проєкту акта законодавства принципу забезпечення
рівних прав та можливостей жінок і чоловіків**

Відповідний (чек-лист 4).

**Оцінка відповідності проєкту міжнародного договору України, який
пропонується схвалити (підписати) згідно з проєктом акта законодавства,
Конституції та законам України**

Проєкт Закону не є проєктом акта законодавства, яким пропонується схвалення (підписання) проєкту міжнародного договору України (чек-лист 5).

Правову експертизу проведено

Управління цивільного та комерційного права Департаменту приватного права.

Перший заступник Міністра юстиції

Євгеній ГОРОВЕЦЬ

Оксана Степанушко 271 17 36

СЕД АСКОД
Міністерство юстиції України
№ 46600/42819-11-24/8.1.5 від 26.03.2024
Підписувач Горовець Євгеній Миколайович
Сертифікат 382367105294AF9704000000005E0500A5F37701
Дійсний з 24.09.2023 17:46:41 по 24.09.2024 17:46:41

**Оцінка відповідності проєкту Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні види палива»
у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративні послуги»
Конституції та законам України, іншим актам законодавства**

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта відповідає Конституції України</i>	так
2	<i>Проект акта відповідає чинним міжнародним договорам України, стандартам Ради Європи у сфері демократії, верховенства права та прав людини, положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод з урахуванням практики Європейського суду з прав людини</i>	так
3	<i>Проект акта відповідає законам України / узгоджується із законами України</i>	так
4	<i>Проект акта відповідає актам Президента України / узгоджується із актами Президента України</i>	–
5	<i>Проект акта узгоджується з актами такої ж юридичної сили</i>	так

**Оцінка відповідності проєкту Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні види палива»
у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративні послуги»
принципу недискримінації (антидискримінаційна експертиза)**

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>При підготовці проєкту акта:</i>	
1.1	забезпечено відсутність положень, які створюють ситуацію, за якої особа та/або група осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними ознаками, іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій Законом України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними	так
1.2	забезпечено відсутність положень щодо дискримінації з боку державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, юридичних осіб публічного та приватного права, а також фізичних осіб у формі: прямої дискримінації;	так

	непрямої дискримінації; підбурювання до дискримінації; пособництва у дискримінації; утиску	
1.3	дотримано принципу недискримінації у сфері громадсько-політичної діяльності; державної служби та служби в органах місцевого самоврядування; правосуддя; трудових відносин, у тому числі застосування роботодавцем принципу розумного пристосування; охорони здоров'я; освіти; соціального захисту; житлових відносин; доступу до товарів і послуг; інших сферах суспільних відносин, а саме – забезпечено: рівність прав і свобод осіб та/або груп осіб; рівність перед законом осіб та/або груп осіб; повагу до гідності кожної людини; рівні можливості осіб та/або груп осіб	так
2	<i>Запропоновані проектом акта позитивні дії мають правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної чи фактичної нерівності у можливостях для особи та/або групи осіб реалізовувати на рівних підставах права і свободи, надані їм Конституцією і законами України</i>	так
3	<i>Внаслідок прийняття акта неможливе в короткостроковій або довгостроковій перспективі погіршення/ послаблення: забезпечення рівності прав і свобод осіб та/або груп осіб; забезпечення рівності перед законом осіб та/або груп осіб; поваги до гідності кожної людини; забезпечення рівних можливостей осіб та/або груп осіб</i>	так

Чек-лист 3

**Оцінка відповідності проекту Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні види палива»
у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративні послуги»
вимогам нормопроектувальної техніки**

Підсумкова оцінка: невідповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта відповідає вимогам нормопроектувальної техніки</i>	ні
1.1	чи відповідає назва проекту акта його змісту	
1.2	чи відповідає проект акта вимогам щодо виду нормативно-правового акта	
1.3	чи дотримано вимог щодо вичерпності охоплення кола питань, що належать до предмета правового регулювання проекту акта	
1.4	чи не виходить зміст проекту акта за межі предмета його правового регулювання	
1.5	чи дотримано вимог щодо зменшення до мінімуму кількості актів з одного питання	
1.6	чи дотримано вимог щодо неприпустимості повтору нормативних положень, визначених раніше прийнятими актами	
1.7	чи дотримано вимог щодо узгодженості положень проекту акта з актами законодавства	ні
1.8	чи дотримано вимог щодо внесення змін до актів законодавства, визнання їх	

	такими, що втратили чинність, або скасування	
1.9	чи дотримано вимог правил нормопроектувальної техніки щодо посилань на інші акти законодавства	
1.10	чи дотримано вимог щодо написання найменувань органів державної влади, інших державних органів, підприємств, установ та організацій	
1.11	чи дотримано вимог щодо зазначення джерел опублікування актів законодавства	
1.12	чи є проєкт акта логічно послідовним з точки зору викладу тексту акта	
1.13	чи дотримано вимог щодо взаємозв'язку нормативних положень та структури проєкту акта	ні
1.14	чи дотримано вимог щодо належної ясності викладу, точності, лаконічності та доступності мови проєкту акта	ні
1.15	чи дотримано вимог щодо неприпустимості в проєкті акта суперечності смислового плану	
1.16	чи дотримано вимог щодо термінології нормативно-правового акта	ні
1.17	чи дотримано вимог стосовно стилю і викладу тексту проєкту акта	
1.18	чи дотримано вимог щодо правил застосування слів іноземного походження	
1.19	чи дотримано вимог щодо відсутності в проєкті акта значної кількості винятків із загальних правил	
1.20	чи дотримано інших вимог нормопроектувальної техніки	

Обґрунтування зазначених невідповідностей (неузгодженостей):

№ з/п	Положення проекту акта	Обґрунтування невідповідності (неузгодженості)	Пропозиція щодо усунення невідповідностей (неузгодженостей)
1 (1.7)	<p>Абзацом другим підпункту 2 пункту 2 розділу I проекту Закону пропонується встановити, що <i>форма заяви</i> про видачу свідоцтва про належність палива до альтернативного <i>встановлюється Порядком</i> підтвердження належності палива до альтернативного, <i>затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, альтернативних видів рідкого та твердого палива, енергозбереження та енергоефективності</i></p>	<p>У свою чергу стосовно форми заяви зазначаємо, що положення статей 39, 40 Закону України «Про адміністративну процедуру» (далі – ЗАП) визначають форму заяви (письмова або усна), а також вимоги до змісту заяви, які мають бути враховані при визначенні форми заяви про видачу свідоцтва про належність палива до альтернативного.</p> <p>Також щодо використання правової конструкції <i>«центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, альтернативних видів рідкого та твердого палива, енергозбереження та енергоефективності»</i> зазначаємо, що Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» встановлює, що міністерство є органом, що забезпечує насамперед формування та реалізує державну політику в одній чи декількох визначених Кабінетом Міністрів України сферах, видає акти нормативно-правового характеру (абзац перший частини другої статті 1, частина перша статті 6, статті 7, 15), інші ж центральні органи виконавчої влади виконують виключно окремі функції з реалізації державної політики та видають накази організаційно-розпорядчого характеру (абзац перший частини другої статті 1, частина перша статті 16, частина перша статті 17, частина перша статті 23).</p> <p>Відповідно з метою узгодження з положеннями Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» центральний орган виконавчої влади, який, виходячи з конкретного повноваження, формує державну політику у відповідній сфері (зокрема шляхом нормативно-правового регулювання) у законопроектах слід визначати як <i>«центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері ...»</i>, а у випадку, коли конкретне повноваження за своїм змістом направлено на реалізацію державної політики, – як <i>«центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ...»</i></p>	<p>Абзац другий підпункту 2 пункту 2 розділу I проекту Закону потребує відповідного доопрацювання</p>

<p>2 (1.14, 1.16)</p>	<p>Абзацами третім, четвертим, десятим підпункту 2 пункту 2 розділу I проекту Закону передбачається, що експертний висновок про наявність ознак альтернативного виду палива повинен містити інформацію щодо:</p> <p>найменування та <u>відомчої належності випробувальної лабораторії</u>, що склала експертний висновок, її адреси, номера та строку дії атестата про акредитацію (1); <u>найменування виробника/постачальника палива</u> та його <u>юридичної адреси</u> (2)</p>	<p>1. Використане у проекті Закону поняття <i>«відомча належність»</i> у контексті інформації про випробувальну лабораторію є невдалим, оскільки має ознаки розмовної лексики, більш того його зміст у законодавчих актах не розкривається.</p> <p>Такий підхід не враховує вимог нормопротувальної техніки щодо належної ясності викладу та точності опису проекту акта, що базується на правильному та професійно грамотному доборі слів і словосполучень (термінів).</p> <p>2. Згідно з частиною другою статті 6 Закону України «Про альтернативні види палива» <i>виробниками альтернативних видів палива вважаються суб'єкти господарювання всіх форм власності</i>, що виготовляють тверде, рідке та газове паливо з нетрадиційних джерел та видів енергетичної сировини.</p> <p>У зв'язку з викладеним у частині <i>«найменування виробника/постачальника палива»</i> варто враховувати, що відповідно до частини другої статті 55 Господарського кодексу України <i>суб'єктами господарювання є юридичні особи та фізичні особи – підприємці</i>.</p> <p><i>До юридичних осіб застосовується поняття: найменування юридичної особи</i>, яке містить інформацію про її організаційно-правову форму та назву (стаття 90 Цивільного кодексу України); <i>до фізичної особи застосовується поняття: прізвище, власне ім'я та по батькові фізичної особи, яка є громадянином України (частина перша статті 28 Цивільного кодексу України)</i>.</p> <p>У частині <i>«юридичної адреси виробника/постачальника палива»</i> варто враховувати, що:</p> <p><i>до юридичної особи застосовується поняття «місцезнаходження юридичної особи»</i> – фактичне місце ведення діяльності чи розташування офісу, з якого проводиться щоденне керування діяльністю юридичної особи (переважно знаходиться керівництво) та здійснюється управління і облік (стаття 93 Цивільного кодексу України); <i>до фізичної особи – підприємця застосовується поняття «місцезнаходження (адреса місця проживання)»</i> (пункт 5 частини четвертої статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань»).</p> <p>Крім того, варто зазначити, що Закон України «Про альтернативні види палива» на сьогодні не оперує поняттям <i>«постачальник палива»</i> та відповідно не містить положень щодо розкриття його змісту для цілей Закону</p>	<p>Проект Закону в цій частині потребує перегляду та доопрацювання</p>
-------------------------------	--	--	--

<p>3 (1.7)</p>	<p>Абзацом шістнадцятим підпункту 2 пункту 2 розділу I проекту Закону пропонується визначити, що підставами для відмови у видачі свідоцтва є невідповідність палива ознакам, зазначеним у статті 3 цього Закону, <i>подання неповного пакета документів, необхідних для видачі свідоцтва, виявлення в документах, поданих заявником, недостовірних відомостей</i></p>	<p>Щодо наведеного зауважуємо, що зазначені положення проекту Закону не враховують механізм залишення заяви без руху, який передбачений у статті 43 ЗАП.</p> <p>Так, відповідно до частин першої – третьої статті 43 ЗАП, у разі якщо заяву подано з порушенням встановлених законодавством вимог, посадова особа адміністративного органу, яка розглядає справу, приймає рішення про залишення заяви без руху. Адміністративний орган надсилає заявнику письмове повідомлення про залишення заяви без руху протягом трьох робочих днів з дня отримання заяви, а в разі особистого звернення із заявою негайно (за можливості) вручає під розписку таке повідомлення особі, яка подала заяву, безпосередньо в адміністративному органі.</p> <p>У повідомленні про залишення заяви без руху <i>зазначаються виявлені недоліки з посиланням на порушені вимоги законодавства, спосіб та строк усунення недоліків</i>, а також способи, порядок та строки оскарження рішення про залишення заяви без руху.</p> <p>Адміністративний орган встановлює строк, достатній для усунення заявником виявлених недоліків. За клопотанням заявника адміністративний орган може продовжити строк усунення виявлених недоліків.</p> <p>Необґрунтоване залишення заяви без руху не допускається.</p> <p>У разі усунення виявлених недоліків у строк, встановлений адміністративним органом, заява вважається поданою в день її первинного подання. При цьому строк розгляду справи продовжується на строк залишення заяви без руху</p>	<p>Абзац шістнадцятий підпункту 2 пункту 2 розділу I проекту Закону потребує доопрацювання</p>
<p>4 (1.7)</p>	<p>Відповідно до абзацу сімнадцятого підпункту 2 пункту 2 розділу I проекту Закону рішення про відмову у видачі свідоцтва <i>може бути оскаржене до суду</i> у строк, що не перевищує 30 календарних днів з дня одержання рішення відповідного центрального органу виконавчої влади.</p> <p>Також згідно з абзацом другим підпункту 3 пункту 2 розділу I проекту Закону порушення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, альтернативних видів палива, енергоефективності та енергозбереження, порядку видачі свідоцтва <i>можуть бути</i></p>	<p>Запропоновані проектом Закону зміни не передбачають можливість адміністративного оскарження щодо прийнятого адміністративного акта, процедурних рішень, дій чи бездіяльності адміністративного органу, як того вимагає розділ VI «Адміністративне оскарження» ЗАП</p>	<p>Проект Закону потребує доопрацювання в частині закріплення можливості адміністративного оскарження адміністративних актів, дій чи бездіяльності адміністративного органу</p>

	<i>оскаржені до суду</i>		
5 (1.13, 1.14)	<p>Абзацами вісімнадцятим – двадцятим підпункту 2 пункту 2 розділу I проекту Закону передбачається, що у разі втрати або пошкодження свідоцтва центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, альтернативних видів палива, енергоефективності та енергозбереження, протягом п'яти робочих днів з дня отримання <u>письмового звернення</u> заявника видає йому на безоплатній основі дублікат свідоцтва.</p> <p>У разі пошкодження свідоцтва до звернення додається непридатний для використання бланк свідоцтва.</p> <p><i>Підставами для відмови у видачі дублікату свідоцтва є виявлення в письмовому зверненні заявника недостовірних відомостей та подання заяви іншим заявником, ніж визначено у свідоцтві</i></p>	<p>Аналіз проекту Закону не виявив закріплення чітких вимог до форми та змісту письмового звернення про видачу дублікату свідоцтва або відповідних відсилочних чи бланкетних норм. У цьому випадку норма обмежується лише положенням, згідно з яким до звернення додається непридатний для використання бланк свідоцтва.</p> <p>Такий підхід не забезпечує дотримання принципу правової визначеності та вимог нормопроектувальної техніки щодо належної ясності викладу та точності проекту акта</p>	Проект Закону в цій частині потребує перегляду та доопрацювання
6 (1.7)	До проекту Закону в частині вживання поняття « <i>нормативний документ</i> »	<p>При вживанні у нормативно-правових актах поняття «<i>нормативний документ</i>» без зазначення реквізитів відповідного (відповідних) нормативних документів варто враховувати, що в розумінні статті 1 Закону України «Про стандартизацію» нормативний документ – це документ, що встановлює правила, настанови чи характеристики щодо діяльності або її результатів. До нормативних документів віднесено: кодекси усталеної практики, <i>стандарти</i> та технічні умови.</p> <p>Відповідно до статей 16, 21, 23 Закону України «Про стандартизацію» стандарти, кодекси усталеної практики та технічні умови (нормативні документи), прийняті підприємствами, установами та організаціями, застосовуються на добровільній основі.</p> <p>Міжнародні та регіональні стандарти, кодекси усталеної практики та зміни до них приймаються як національні стандарти, кодекси усталеної практики та зміни до них національним органом стандартизації.</p> <p><u>Національні стандарти та кодекси усталеної практики застосовуються на добровільній основі, крім випадків, якщо обов'язковість їх застосування встановлена нормативно-правовими актами</u></p>	Проект Закону в цій частині потребує перегляду та доопрацювання

**Оцінка відповідності проєкту Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні види палива»
у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративні послуги»
принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків**

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта законодавства:</i>	
1.1	відповідає міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та резолюціям міжнародних конференцій, міжнародних організацій, її органів	так
1.2	відповідає національному законодавству України у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків	так
1.3	внаслідок прийняття нормативно-правового акта неможливе в короткостроковій або довгостроковій перспективі погіршення/послаблення захисту прав жінок/чоловіків	так
1.4	при підготовці проєкту акта законодавства зібрані та проаналізовані дані з розбивкою за статтю та віком	—
1.5	при підготовці проєкту акта законодавства визначені та враховані потреби жінок і чоловіків, хлопчиків та дівчаток	—
1.6	не містить положень прямої або непрямой дискримінації, підбурювання або утиску на основі статі особи або групи осіб	так
1.7	забезпечує збалансовану участь та рівні можливості для жінок і чоловіків різних груп у виборчому процесі, прийнятті рішень на всіх рівнях, представленості у державних органах та органах місцевого самоврядування, політичній чи громадській діяльності	так
1.8	не містить положень, які можуть призвести до обмеження прав або можливостей жінок або чоловіків у соціально-економічній сфері, доступі до інфраструктури та послуг, зайнятості, праці та одержанні винагороди за неї, у сфері підприємництва та соціального захисту, громадянства, шлюбу, сімейних відносин, материнства і батьківства, охорони здоров'я тощо	так
1.9	позитивні дії мають правомірну об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної/фактичної нерівності у можливостях жінок і чоловіків щодо реалізації прав і свобод	так

**Оцінка відповідності проєкту міжнародного договору України,
який пропонується схвалити (підписати) згідно з проєктом акта законодавства,
Конституції та законам України**

Підсумкова оцінка: проєкт Закону не є проєктом акта законодавства, яким пропонується схвалення (підписання) проєкту міжнародного договору України.

Критерії оцінки:

1	<i>Проєкт міжнародного договору України відповідає Конституції України</i>	
2	<i>Проєкт міжнародного договору України відповідає законам України</i>	
3	<i>Інше</i>	